

Artutredning för detaljplan Akvedukten, Söderköpings kommun

Avseende hasselsnok och fågel

OM RAPPORTEN:

Titel: Artutredning för detaljplan Akvedukten, Söderköpings kommun, avseende hasselsnok och fågel

Version/datum: 2018-11-13

Rapporten bör citeras såhär: Nittérus och Rosenqvist (2018). *Artutredning för detaljplan Akvedukten, Söderköpings kommun, avseende hasselsnok och fågel*. Calluna AB.

Foton i rapporten: © Calluna AB

Omslag: bilden föreställer detaljplaneområdet Akvedukten

OM UPPDRAGET:

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

På uppdrag av: Söderköpings kommun

Beställarens kontaktperson: Freddie Håkansson

Projektledare: Emma Campbell (Calluna AB)

Rapportförfattare: Karolina Nittérus och Olof Rosenqvist (Calluna AB)

Ansvarig utredare: Olof Rosenqvist (Calluna AB)

Inventering: Hasselsnok – Mattias Stahre (Calluna AB) och fågel – Ogun Turkey (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Mattias Stahre (Calluna AB)

Intern projektkod: ECL0013d_1

Innehåll

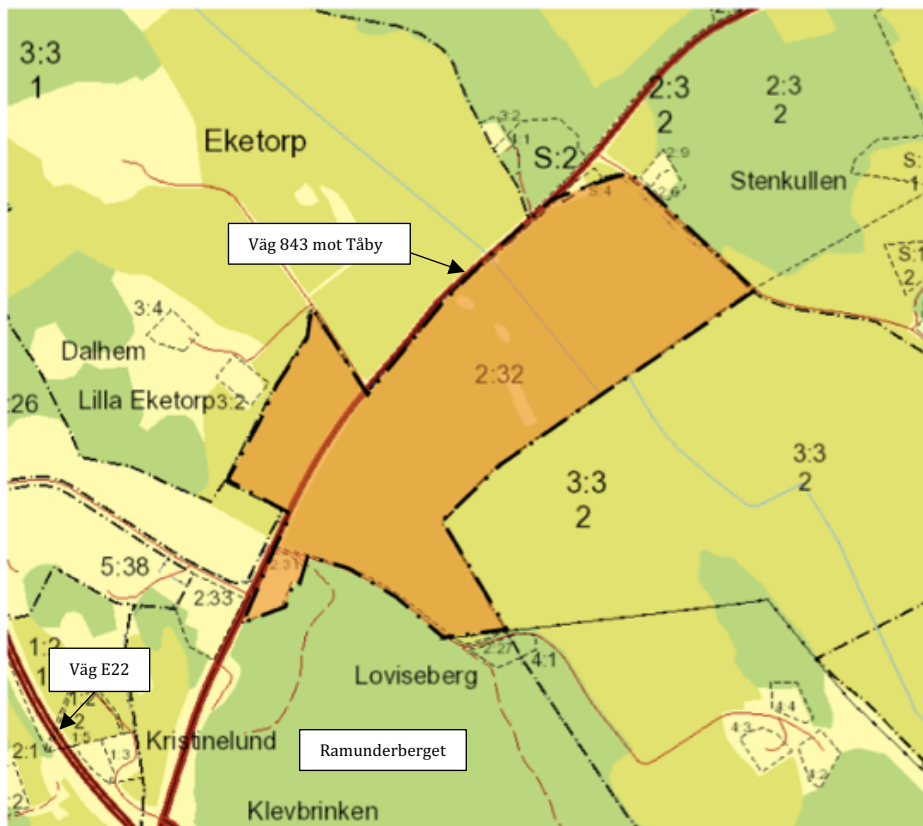
1	<u>Inledning</u>	4
1.1	Bakgrund och syfte	4
1.2	Tidigare kända naturvärden i Söderköpings kommun	5
1.3	Natura 2000-området Ramunderberget.....	6
1.4	Hasselsnok i området	7
2	<u>Metod</u>	8
2.1	Fältmetodik och upplägg.....	8
3	<u>Resultat</u>	9
4	<u>Slutsats</u>	10
	<u>Referenser</u>	12

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Söderköpings kommun planlägger för verksamheter samt en återvinningscentral i ett område nordväst om Ramunderberget. I översiktsplan 2015-2030 anges fastighet Söderköping 2:32 som utredningsområde för verksamheter. Detaljplanen syftar till att möjliggöra etablering för olika verksamheter för industri, upplag och kontor kopplade till verksamheterna. Planen ska möjliggöra verksamhet som kan vara tillståndspliktig enligt miljöbalken.

Planområdet Akvedukten omfattar eventuellt även fastigheterna Söderköping 2:31 samt del av Söderköping 2:1. Arealen omfattar ca 16 ha där kommunen är ensam ägare till all mark. Största delen av området utgörs idag av jordbruksmark.

Figur 1. Planförslagets huvudutformning per 2016.

Nuvarande förhållande

Planområdet gränsar till Natura 2000-området Ramunderberget. Området inventerades på fågel- och däggdjur under början av 1970-talet, underlagsmaterialet för miljöbedömning av planförslaget är således gammalt. Dåvarande förekomst av fågel visade på spillkråka, mindre hackspett, göktyta, svarthätta, grönsångare och trädpiplärka. Även järnsparv, stenknäck och rödvingetrast iaktogs.

Hasselsnok, liksom huggorm förekommer vid Ramunderberget (Artportalen, 2018) och mycket sannolikt även i närmiljöerna. Kräldjur är fridlysta enligt 6§ artskyddsförordningen. För detaljplaner som innefattar exploatering av åkermark krävs dispens från artskyddsförordningen. Hasselsnok är dessutom skyddad via §4 i artskyddsförordningen och innebär att man inte får skada eller förstöra fortplantningsområden och viloplatsar. (Naturvårdsverket 2009).

Påverkan från industriområde nära ett Natura 2000-område

Natura 2000-området kan påverkas på flera sätt vid tänkt exploatering. Även om planområdet inte direkt inkräktar på det skyddade området kan angränsande skyddszon och de arter som förekommer där komma att påverkas negativt av detaljplanen, vilket då indirekt medför negativa konsekvenser för Natura 2000-områdets syfte och förekommande arter inom området. Den effektiva ytan i det skyddade området riskerar även att minska om skyddszonerna mot planområdet förlorar sin funktion som just skyddszoneer.

Hasselsnok är nationellt hotad av biotopförändringar till följd av ändrad markanvändning, framförallt genom igenväxning och igenplantering av öppna och halvöppna gräs- och hedbiotoper. Hasselsnoken rör sig ganska långsamt och många faller offer för biltrafik, speciellt under parningstiden, då hannarna rör sig över relativt stora ytor (Artdatabanken 2011).

I arbetet med avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen har behov av en art- och habitatnätverksanalys för att kartlägga planområdets funktion för arter knutna till Ramunderberget och närliggande naturområden identifierats. Detta gäller särskilt hasselsnok. Även behovet av en fågelutredning för att undersöka förekomst av bland annat blå kärrhök, samt hur verksamhetsområdet eventuellt används, identifierades. Denna artutredning möter upp det behovet på artnivå. Någon artspecifik nätverksanalys ingår inte i denna artutredning.

1.2 Tidigare kända naturvärden i Söderköpings kommun

I naturvårdsprogrammet (Söderköping, 2008) beskrivs landskapet i kommunen som ett utpräglat sprickdalslandskap med långsmala naturbetesmarker. Artrika, öppna betesmarker dominerar men Söderköping har näst efter Valdemarsvik flest skogsbeten i Östergötlands län. Det finns även stora arealer havsstrandängar som betas i kommunen. I kustlandskapet finns ett antal stora gods med stor andel kvalämnade gamla grova ekar, i jämförelse med övrig mark. Ekdominerade hagar och lövskogar karaktäriserar landskapet här, på samma sätt som Eklandskapet söder om Linköping gör. Här finns relativt stora, sammanhängande jordbruksenheter i ett mosaikartat och tilltalande landskap med åkrar, hagar och skogar.

Ekmiljöer

Söderköping är en av länets mest ekpräglade kommuner. Det är framför allt i skärgårdsmiljöerna som ek och andra ädellövträd präglar landskapet men även i de inre delarna av kommunen finns ekrika landskap. Eklandskapen finns ofta i utkanten av åkerlandskapen. Sammanlagt 1500 ha av ekrika hagmarker och ädellövskogar har noterats i kommunen. De flesta ädellövmarkerna är eller har varit brukade som äng eller hage. Igenväxta marker bildar frodiga lundar med rik flora. Såväl tall- som ädellövmarkerna i kusttrakten hyser ett rikt insektsliv tack vare rik tillgång på död tallved respektive grova och ihåliga ädellövträd.

Längs Göta kanal väster om tätorten finns ett mer eller mindre sammanhängande stråk av ekdominerade miljöer. Här finns ekhagar liksom branta sluttningar i förkastningsbranten som avgränsar odlingsbygden i norr. Längs kanalen finns bitvis planterade ädellövträd som utgör ett värdefullt inslag ur såväl upplevelse-, natur- som kultursynpunkt. Duvkullarna nära tätorten är liksom Gäverstad ekhage och omgivningarna kring golfbanan i väster några av de finaste områdena. Vid det lättillgängliga Alboga i sydkanten av tätorten finns också en vacker och lättillgänglig ekhage. Söderut från Göta kanal-området fortsätter odlingslandskapen kring Hylinge gård och vid Hällerstadsjön. Här finns mycket ek i landskapet med en värdefull blandning av grova jätteträd och stora ytor yngre ekhagar med mycket stort värde för framtiden. Vid Korssätter finns en av kommunens grövsta ekar med 708 cm omkrets. Kring Östra Ryd finns spridda ekförekomster i odlingslandskapen.

Hamlade träd

Av östgötakommunerna har Söderköping har flest hamlade träd, nästan alla i kust- och skärgårdsområdet. Det har varit vanligast att ask och lind hamlats men även björk, lönn, alm, sälg och sannolikt även ek har utnyttjats för detta ändamål. Hamlade träd får ett karaktäristiskt utseende och växer långsamt och blir äldre än de annars skulle blivit. De har därför även mycket stora biologiska värden bl a håligheter som nyttjas av hålhäckande fåglar och vedlevande insekter.

Sand- och grusmarker

En lång rad rödlistade arter, framför allt skalbaggar och steklar, påträffas främst i tåkter. Den rödlistade sandödlan (hittills ej funnen i kommunen) håller också till i tåkter. Sand- och gruståkter kan också fungera som ersättningsbiotoper för jordlöpare och andra marklevande insekter, som normalt lever på välbetade stränder vilka blir alltmer sällsynta. En annan värmegynnad art är hasselsnoken som bl a är påträffad på Svensmarö, vid Stegeborg, Ramunderberget och i västra Gårdeby. Hasselsnoken finns på platser med en tät markvegetation på blockrik eller sandig mark i solexponerade lägen, till exempel sydsluttningar, rasbranter, ljung- och hagmarker och lövskogsbryn. Hasselsnoken är liksom sandödlan hotad på grund av att livsmiljöerna inte finns kvar i samma utsträckning som tidigare. Sandödlan är ej känd från kommunen.

Det finns även fågelarter som är knutna till grus- och sandmarker. Backsvalan häckar i kolonier i några tåktäckningar inom kommunen. På öppna grusmarker kan man även på enstaka ställen träffa på mindre strandpipare.

Våtmarker och sumpskogar

Våtmarker och sumpskogar har ofta stora och speciella naturvärden med stor betydelse för det ekologiska samspelet och vattenbalansen i naturen. Övergångsbygden och södra skogsbygdens östra del, som Söderköpings kommun huvudsakligen tillhör, är dock fattig på våtmarker jämfört med länets norra och sydvästra del.

Vattendrag

Söderköpingsån är med sin värdefulla stormusselfauna utpekad som ett av länets 22 mest värdefulla vattendrag med höga naturvärden.

1.3 Natura 2000-området Ramunderberget

Ramunderberget (SE0230368) är ett 170 ha stort pSCI-område som har utpekats enligt Art- och habitatdirektivet. Området faställdes 2005 (Länsstyrelsen Östergötland, 2005) och består av totalt 88,5 ha listade habitat. 80 ha utgörs av *västlig taiga* (9010, som är ett prioriterat habitat enligt art- och habitatdirektivet) och 8,5 ha utgörs av *klippvegetation på silikatrika bergssluttningar* (8220). Arten spillkråka (*Dryocopus martius*) finns utpekad för området och är listad enligt fågeldirektivet (Länsstyrelsen Östergötland, 2005).

Utpekade habitat och arter

Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar: berghållar med insprängd gräsmarksvegetation. Med klippheidsarter, störningsgynnade arter, kalkkrävande arter samt sällsynta lavar och insekter. I Slätbakenförkastningen, som Ramunderberget är en del av, finns dock en speciell typ med rik flora och en speciell värmekrävande insektsfauna. Statusen för naturtypen här är god.

**Västlig taiga*: äldre naturskogsartade löv- eller barrskogar samt naturliga successioner efter större störningar t.ex. brand med död riklig förekomst på ved, vedlevande svampar och insekter och fåglar. Vad gäller naturtypens kvalitet i detta objekt så finns brist på död ved inom hela

området. Endast några få procent västlig taiga återstår i landet (ca 3 % av 21 milj. ha) i boreal region.

Spillkråka: föda är vedlevande insekter och myror och den födosöker ofta lågt i träd och på stubbar. Den häckar i grov asp, tall eller bok (stamdiametern i brösthöjd > 30 cm, asp och >40 cm, tall). Nyckelart då den producerar ett stort antal bohål för andra större hålhäckande fåglar och däggdjur. Födosöksområde på 100 - 1 000 ha. Beståndet i södra Sverige förefaller vara tämligen stabilt. Ramunderberget ingår i ett spillkråkerevir. Arten samt ägg och bon är fredade (3 § i jaktlagen (1987:259)). Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttning-perioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen). Spillkråkan är upptagen i Bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö).

Övriga förekommande arter

I övrigt beskrivs förekomster av en rad växter och djur i området bl.a. skogsvegetation men brukningsbetingad vegetation och terräng- och substratpräglad vegetation förekommer (Länsstyrelsen Östergötland, 2005). Här finns tallskog, med grova åldrade, solitära träd. Botteksiktet är artrikt och ståndortsselekerat med jordmån från brunjord med mullhalt till huvudsakligen podsolerade jordar med växlande humusformer. Riklig vårblooming förekommer och området har ett omväxlande buskskikt. En rad mossor, lavar och svampar har hittats i området bl.a. naken ragglav (VU) samt pudrad rosettlav (VU) samt kryddspindling (NT), vednavling (NT) och Scharlakansvaxskivling (NT).

Bland fåglar och däggdjur har man identifierat häckande arter av mindre hackspett (VU), göktyta (VU), spillkråka, svarthätta, grönsångare och trädpiplärka. Järnsparv, stenknäck och rödvingetrast är stationära och tillfälliga arter med riklig förekomst. Bland däggdjuren förekommer ekorre, hare, räv, grävling, rådjur och älg.

Bland kräldjuren förekommer hasselsnoken (VU) på flera lokaler i reservatet men även huggorm, skogsödla och kopparödla. Baserat på områdets karaktär och förekommande naturtyper tror Calluna att det med stor sannolikhet även förekommer vattensnok i området.

Bland de ryggradslösa djuren förekommer vinbergssnäcka på flera lokaler samt grå vårtbitare, skogsgrynsnäcka (NT, fynd från 1978) och *Oxychilus cellarius* (regionalt rödlistad). Spår av reliktböck (VU) har gjorts på flera ställen i området. Mängden rödlistade skalbaggar knutna till gamla träd och grov död ved bedöms som undervärderad.

1.4 Hasselsnok i området

Hasselsnok förekommer i Söderköpings kommun. I beslutet att bilda Natura 2000-området Ramunderberget togs arten hasselsnok upp som en art som förekommer där och vars livsmiljöer Natura 2000 området avser att skydda. Hasselsnok är nationellt hotad av biotopförändringar till följd av ändrad markanvändning, framförallt genom igenväxning och igenplantering av öppna och halvöppna gräs- och hedbiotoper. Hasselsnoken rör sig ganska långsamt och många faller offer för biltrafik, speciellt under parningstiden, då hannarna rör sig över relativt stora ytor (Artdatabanken 2011).

Hasselsnoken (*Coronella austriaca*) är en grå-/brunaktig reptil med 19 långsgående rader av släta fjäll. Huvudets ovansida täcks av stora plåtar som utgör en markerad gräns mot kroppen. Arten kan förväxlas med huggorm, men skiljer sig från denna genom släta kroppsfjäll, speciell

form, antal och placering på huvudplåtarna samt rund pupill. Hasselsnokens födoval består till >70% av olika arter av ödlor och kopparödlor. Hasselsnoksindivider är stationära och förflyttar sig endast korta sträckor, även om adulta hanar kan röra sig över stora områden, i synnerhet under parningstiden. Kantzoner, såsom åkerkanter, diken och stenmurar i jordbrukslandskapet utnyttjas ofta som spridningskorridorer när de förflyttar sig mellan olika delar inom sitt hemområde. Arten är *tigmoterm*, vilket innebär att den undviker direkt solbelysning för att värma upp sig. Istället föredrar den indirekt strålningsvärme och söker sig till t.ex. varma stenar, block och hållar som värmts upp av solen. Ormarna är skygga och ligger nästan alltid väl dolda i bergsskrevor, under platta stenar eller hopslingrade långt ner i ljungtuvor, vilket gör den svårupptäckt även för experter. Arten förekommer i en rad olika biotoper men den gemensamma nämnaren är att markvegetationen ska vara tät och täcka merparten av markytan medan trädskiktet ska vara öppet och luckigt. I Sverige hittar man arten på solexponerad sandig eller blockrik mark vid lövskogsbryn, ljungdominerade och hag-/hedmarker med klipphållar och gles hållmarkstallskog på blockrik grund med välutvecklat marksikt med ljung och kruståtel.

2 Metod

2.1 Fältmetodik och upplägg

Fältinventering av hasselsnok och andra reptiler samt fågel utfördes av två inventerare, vid totalt fem tillfällen, enligt sammanställningen nedan. Väderleken samt vind och temperatur beskriver miljöförhållandena under det aktuella fältbesöket och är ofta av stort värde för utfallet.

Datum	Inventerare	Ändamål/syfte	Väderlek	Vind och temp	Tid i fält	Kommentar
16/5-18	MSE	Söka hasselsnok + andra reptiler	Soligt, enstaka moln	Svag vind, 20-26 °C	9.00-14.00	Inga fynd av reptiler
16/5-18	OCT	Skåda fågel	Soligt, enstaka moln	Svag vind, 20-26 °C	9.00-14.00	Gök
7/6-18	MSE	Söka hasselsnok + andra reptiler	Soligt, spridda moln	Måttlig vind 21-24 °C	8.30-13.30	Inga fynd av reptiler
21/6-18	OCT	Skåda fågel	Soligt, spridda moln	Måttlig vind, 20 °C	8.30-13.30	Inga fynd av naturvårdsarter
3/7-18	OCT	Skåda fågel inklusive nattbesök för att skåda ugglor	Kväll	Svag vind 23 sjunkande till 14 °C	22.00-02.00	Inga fynd av naturvårdsarter

Inventering av hasselsnok och andra reptiler

Hasselsnok och dess livsmiljöer eftersöktes enligt instruktioner i Naturvårdsverkets "Manual för uppföljning i skyddade områden & Skyddsvärda däggdjur samt grod- och kräldjur" (2010-12-21). Hasselsnoksindivider och andra reptiler eftersöktes vid två olika tillfällen under perioden maj till september. Callunas utförande av inventeringen bygger på GIS-stödda fältmetoder med noggrann positionsangivelse för att anteckna observationer. Dagar med lämplig väderlek för att inventera hasselsnok valdes specifikt. Som lämplig väderlek för hasselsnok anges regnfritt och

inte för varmt. Därav genomfördes inga eftersökningar under ovanligt kalla och regniga dagar eller mitt på dagen under mycket varma dagar.

Inventering av naturvårdsarter av fåglar

Området besöktes under häckningssäsong för att studera förekommande fåglar med särskilt fokus på naturvårdsarter och förekomst av lämpliga livsmiljöer för naturvårdsarter av fåglar i det aktuella området. Tillfällen med lämpligt väder för att inventera fåglar valdes. Ett besök nattetid företogs under början av juli, en period då nattaktiva naturvårdsarter lättare kan lokaliseras med precision genom sociala läten mellan föräldrar och ungar. Förekommande fåglar artbestämdes i fält med hjälp av handkikare, tubkikare och observationer av arttypiska läten. GIS-stödda fältmetoder med noggrann positionsangivelse användes för orientering i terrängen.

3 Resultat

Hasselsnok och andra reptiler

Inga hasselsnokar påträffades vid fältbesöket. Främst brynmiljöerna men även rösen i jordbruksmarken bedömdes dock vara potentiella spridningsmiljöer av betydelse för kräldjur inklusive hasselsnok när de rör sig i landskapet mellan sina olika livsmiljöer. Dessa miljöer kan också tidvis besökas av reptiler inklusive hasselsnok under födosök.

Kunskapen om förekomst av hasselsnok i detaljplaneområdet och området runt Ramunderberget är liten. Dels är rapporteringen bristfällig eftersom kunskapen om hasselsnok hos allmänheten är generellt låg och dels är arten ovanlig och svår att hitta även där den förekommer i relativt starka populationer. En översiktlig bedömning av mängden lämpligt hasselsnokshabitat i ett område några kilometer runt om Ramunderberget gör det sannolikt att det finns flera lämpliga områden som borde kunna hysa arten ¹.

Fågelarter

En naturvårdsart, gök, påträffades. Göken hördes vid besöket den 16 maj, hävdande revir i ett område i inom hörhåll från planområdet. Bland fåglar utöver naturvårdsarter kan nämnas sparvhök som påträffades vid besöket i maj.

Det finns sedan tidigare inga rapporterade fågelförekomster i det aktuella detaljplaneområdet på Artportalen och andra tillgängliga databaser via Analysportalen. På observationsplatsen Pettersburg (<0,5 km söder om detaljplaneområdet) finns många arter rapporterade, bland dem fyra naturvårdsarter. Dessa är havsörn (rödlistad, NT), näktergal och kråka (50%-minskning) samt törnsångare (Callunas naturvårdsart knuten till öppet landskap). Bland tidigare rapporterade fågelobservationer av skyddsklassade arter gjorda av andra observatörer i området noteras fynd av blå kärrhök (ArtDatabanken utdrag av skyddade observationer).

Spillkråka, som listats i bevarandeplanen från Ramunderbergets Natura 2000-område, hittades inte i Callunas inventering i detaljplaneområdet. Det finns heller inget som tyder på att planområdet är en viktig livsmiljö för spillkråka.

Fyndet av gök antyder att omgivningarna är generellt rika på häckande småfåglar av arter som göken parasiterar. Bedömningen är att detta främst gäller områden utanför det inventerade området, medan planområdet i sig inte har en stor betydelse som livsmiljö för lämpliga arter av småfåglar och således ej heller för gök. Även fyndet av sparvhök tyder på att det i närheten finns generellt rika miljöer för småfåglar med flera bytesdjur för sparvhök.

De rapporterade observationerna av fåglar gjorda av andra observatörer berättar om ett kulturlandskap som domineras av jordbruksbygd med närhet till havet. Planområdet i sig kan

¹ muntligen M. Stahre, Calluna, 2018-11-07

vara av viss betydelse för enstaka individer av främst törnsångare och kråka och möjligen näktergal som födosöksmiljöer och potentiella häckningsmiljöer. Det är också troligt att rovfåglar inklusive havsörn tidvis rör sig här när de tar termik eller flyger över de öppna fälten i planområdet men det är inte en livsmiljö av stor betydelse för någon naturvårdsart av rovfågel. Detta gäller även blå kärrhök. Från att tidigare ha förekommit i södra Sverige har blå kärrhök numera sina mest betydande livsmiljöer på myrar och andra öppna marker från Dalarna och norrut i landet. Arten rör sig i många former av öppna landskap under flytt och övervintrar gärna i öppna jordbruksmarker. Det är tänkbart att arten för en kortare tid kan stanna och födosöka runt Söderköping: den rastar och stannar gärna en tid vid särskilt rika jaktmarker, såsom i vissa jordbrukslandskap individ näringsrika slättsjöar eller havsvikar t.ex. Tåkern. De individer av blå kärrhök som siktas inom det undersökta området rör sig mest troligt om individer som är på flytt och som tillfälligtvis vistas här. Rapporterna av blå kärrhök i området tillsammans med fynden av gök och sparvhök indikerar att det finns lämpliga bytesrika miljöer i närområdet runt Söderköping.

4 Slutsats

I beslutet att bilda Natura 2000-området Ramunderberget togs arten hasselsnok upp som en art som förekommer där och vars livsmiljöer Natura 2000 området avser att skydda. Eftersom planområdet ligger alldeles i kanten av Natura 2000-området bedömdes att det kunde finnas en möjlighet att livsmiljöer för hasselsnok även finns inne i det närliggande planområdet för Akvedukten.

Inga fynd av vare sig hasselsnok eller andra reptiler gjordes vid den riktade inventeringen. Däremot identifierades strukturer i form av rösen, dikes- och åkerkanter samt brynmiljöer inom planområdet som bedömdes kunna utgöra potentiella spridningsmiljöer för hasselsnok. Denna typ av spridningsmiljöer är av stor betydelse för hasselsnoken främst under parningssäsong då hanarna rör sig över stora områden men även under andra tider på året, då som födosöksområde. Det är därför sannolikt att arten finns över ett avsevärt större område med liknande lämpliga hasselsnoksmiljöer långt utanför Ramunderberget Detaljplaneområdet har enligt Callunas bedömning en liknande betydelse även för andra reptiler, som förutom att vara skyddsvärda i sig, även är bytesdjur för hasselsnok. För att gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas långsiktigt för hasselsnok och andra reptiler är det viktigt att områdets funktion för vila, födosök och spridning fortsättningsvis bevaras.

Planområdet bedöms ha begränsad betydelse som livsmiljö för naturvårdsarter inom andra artgrupper inklusive utpekade arter inom Ramunderbergets Natura 2000-område.

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka populationer av fågelarter eller leda till värdefulla livsmiljöer för fåglar försvinner. För hasselsnok däremot är bedömningen att arten med stor sannolikhet periodvis rör sig in och ut ur detaljplaneområdets längs ledlinjer i form av diken och rösen m.m. för att kunna nå näraliggande lämpliga delområden under parning och födosök. Det aktuella planområdet ligger mellan Ramunderberget andra områden där det förekommer bergsbranter med tallskog i sydvända lägen, som anses vara mycket lämpliga hasselsnoksmiljöer. I denna del av Söderköping finns alltså inom ett relativt litet avstånd från Ramunderberget både en god förekomst av passande hasselsnokshabitat och bevisad förekomst av arten, vilket tyder på goda förutsättningar för arten i området. Det är av stor vikt att skydda och bevara resterande lämpliga levnadsmiljöer inklusive viktiga mellanliggande ledlinjer (t.ex. diken och rösen inom planområdet) för att genutbytet med andra näraliggande delpopulationer ska möjliggöras. Detta är av stor vikt för att säkra hasselsnokspopulationen i området inför framtiden.

För att få ett bredare kunskapsunderlag och kunna kartlägga planområdets funktion för den lokala hasselsnokspopulationen rekommenderas att en habitatnätverks-analys för hasselsnok

genomförs. En sådan analys illustrerar både förekomst av lämpliga hasselsnoksmiljöer och viktiga ledlinjer (transferområden) i landskapet. Den pekar även ut de viktigaste kärnområdena för arten i dag och anger lämpliga utvecklingsområden som bör undantas från framtida exploatering.

Referenser

ArtDatabanken, SLU. 2011. Artfaktablad. Hasselsnok.

ArtDatabanken. Artfakta. Blå kärrhök. 2016-08-25.

Länsstyrelsen Östergötland. 2016-08-09.

Länsstyrelsen Östergötland. 2005. Bevarandeplan Natura 2000. Ramunderberget.

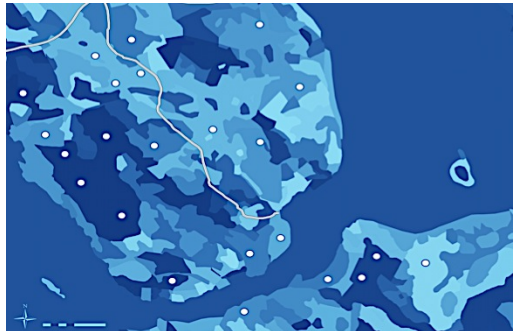
Naturvårdsverket. 2009. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1-Fridlysning och dispenser.

Svenska LifeWatch Analysportal sökning bland rapporterade observationer från 15 databaser inklusive Artportalen [Data nedladdat 20181107]. Analysportalen är finansierad av Vetenskapsrådet och Naturvårdsverket genom Svenska LifeWatch-projektet (Grant No. 829-2009-6287)."

Söderköpings kommun. 2008b. Naturvårdsprogram för Söderköpings kommun.

Söderköpings kommun. 2016. Avgränsning av MKB – Tillhörande detaljplan Akvedukten, för Söderköpings kommun. Samrådshandling. **Diarienummer xxx**

Tillgänglig: <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/soderkopning/ramundaberget/index.aspx>

Hemsida: www.calluna.se • E-post: info@calluna.se • Telefon växel: 013-12 25 75

Huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping